

2011/5. szám Ára: 1450 Ft
6 EUR - 26 LEI - 560 DIN
Előfizetőknek: 1250 Ft

OCTOGON

ARCHITECTURE & DESIGN

www.octogon.hu

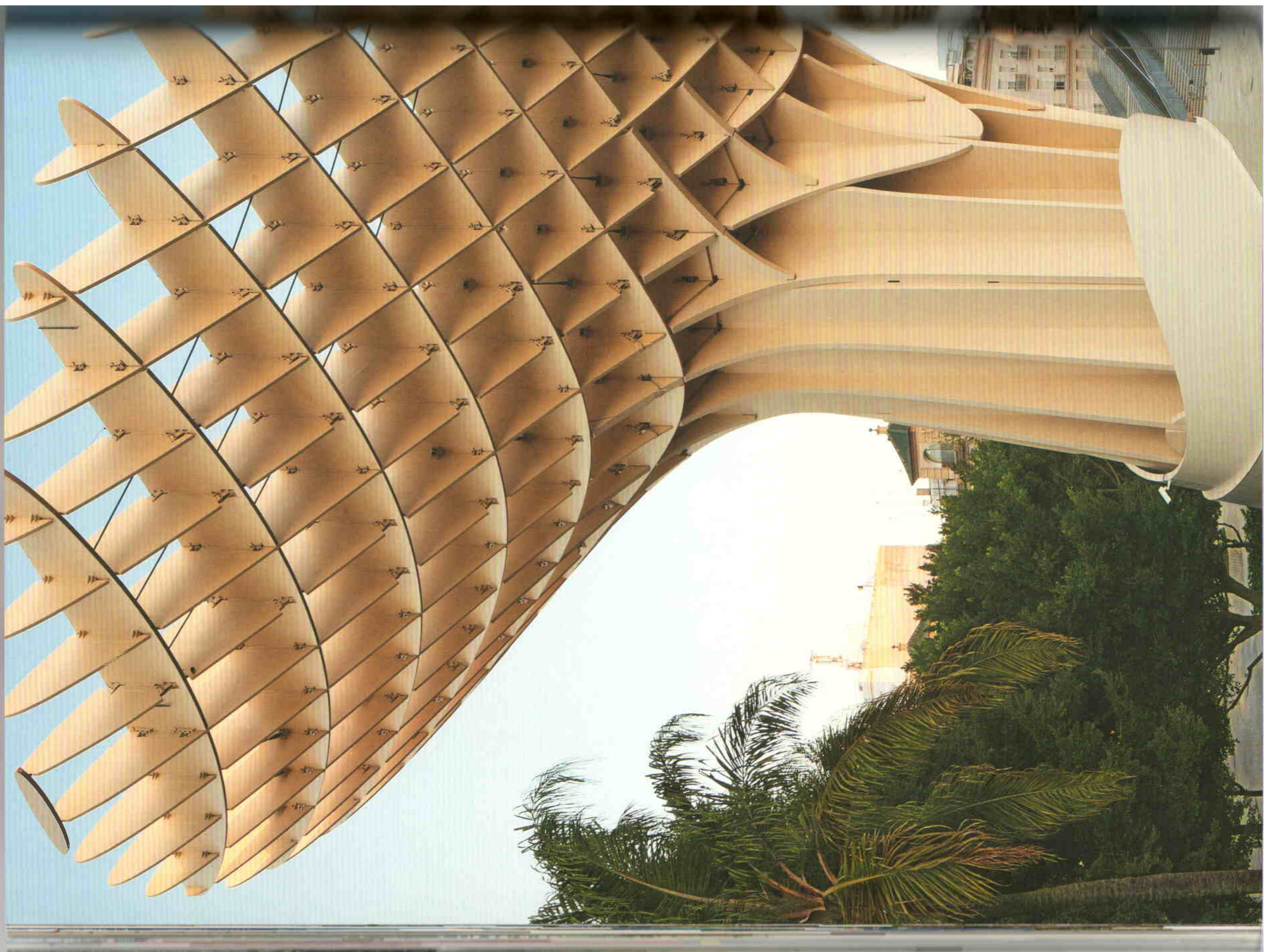
Joseph Pulitzer
Emlékdíj 2003

BOR, MÁMOR, MAGYARORSZÁG

GYPEPRE FELI
METROPOL PARASOL SEVILLÁBAN
PIARISTA MEGÚJULÁS
ÚJLIPÓTVÁROSI COLOSSEUM
A DEALOGIC IRODÁJA
PIMPMYWALL

PARAMETRIKUS NAPERNYŐ-FELHŐ

Szövegíró:
**Vukosavljević
Zoran**
Építész:
**J. Mayer H.
Architects**
Fotó:
**Fernando
Alda**

**A Metropol Parasol köztér-organizáló
építménye Sevillában**

A MÉITÁN HÍRES SEVILLAI KATEDRÁUS ÉRZELMI SZOMSZÉDSÁGÁBAN,
A SÜRŰ VÁROSSZÖVETBŐL KIMARADT EGYKORI VÁROSI PIAC
TERÜLETÉT NAGYVONALÚ TÉRINSTALLÁCIÓVAL KAPCSOLTÁK ÚJRA
A VÁROS VÉRKERINGÉSÉBE IDÉN TAVASSZAL. AZ EDDIG MÉITATLAN
ÁLLAPOTOKAT (AZ EGYKORI PIAC RENDEZETLEN FELÜLETE,
PARKOLÓK, FEIHAGYOTT TÉRSZÖGLETEK) FELSZÁMOLVA A PLAZA
DE LA ENCARNACION A DÉL-SPANYOLORSZÁGI VÁROS TURISZTIKAI
GÓCPONTJÁVÁ KIVÁN VÁLNI.

A SZIMBOLIKUSAN NEHEZEN AZONOSÍTHATÓ (GOMBA, FELHŐ VAGY TÉRBELI AMÓBA) FORMA KORTÁRS DESIGNIELEMKÉNT ÉRTÉKES IGAZÁN – S EZ A VÁLALÁS A LEGNAGYOBB ERÉNYE AZ ÚJ ÉPÍTMÉNYNEK. NEMCSAK AZ ÉPÍTÉS AKOTÓI KONCEPCIÓJÁBAN JEJENTHETŐ EZ KI, HANEM A VÁROS PERSPEKTIVKUS KULTURÁLIS FEJLŐDÉSÉBEN IS GONDOIKODÓ VÁROSATYÁK ÉS URBANISZTIKAI DÖNTINÖKÖK SZINTJÉN IS.

Az 1842-ben emelt, majd 1973-ban kiszolgált piaccsarnok helyén létrejött esetleges rendszer helyére a városi vezetés mélygarázt tervezett – azonban a '90-es években megindult előásatások egy római település maradványait tárták fel (nem épp meglepetés e helyen): értékes figurális mozaikok és lakóházak jól rekonstruálható falelemei kerültek elő. A közlekedésszolgálat helyett új koncepcióra vártak ötleteket. A nemzetközi pályázatban kiválasztott fiatal német építész terve nem is igazán építészeti organizációja szempontjából volt kiemelkedő, hanem gáláns kompozíciója miatt. A szimbolikusan nehezen azonosítható (gomba, felhő vagy térbeli amóba) forma kortárs designelemként értékes igazán – s ez a vállalás a legnagyobb erénye az új építménynek. Nemcsak az építész alkotói koncepciójában jelenthető ez ki, hanem a város perspektivikus kulturális fejlődésében is gondolkodó városatyák és urbanisztikai döntinők szintjén is. E tér már elég messze van a nagy látványosságoktól, de még a történeti városszövet kesze-kusza utcahálózatain

belül. A városmagot átszelő főút felett is átvél a térlefedés – az új látványelem kétségkívül a turisztikailag topra járatott belváros kiterjesztése lehet. Ily célok megvalósítására nem lehet elég egy hétköznapi tervrendezés – amiben mellesleg a spanyolok a „hétköznapi szinten” is nemzetközileg kiemelkedő teljesítményt nyújtanak szinte mindig. Így maradt a (félve kimondva) ikon értékű beavatkozás igénye.

A feltárt római romok helyzete viszonylag korlátozta a beépítés szerkezeti vonatkozásait. Jürgen Mayer H. a nemzetközileg ismert Arup berlini szerkezettervezőinek szakmai ajánlásaira (szó szerint) támaszkodva hat kör alakú vasbeton toronymagot határozott meg, mely a 28 méter magasba is felszökkenő amorf körvonalú kazettás rácsostartót cipegette. A romok így sértetlenül bemutatásra kerülhettek a mélyszinten. Az utca szintjén légmentesített östermelői piacot, felette kávézókat, boltokat, éttermeket hoztak létre – e két szint épület-platóba foglalva jött létre, tehát egy emelt városi köztér, melyen kiállítófelületek és

pihenőpark kap helyet. A platót több irányból hatalmas lépcsők kapcsolják a városi térszínhez. A vasbeton tornyokba lépcsők és liftek kerültek, melyek segítségével megközelíthető a felhőszíni. A „gombák kalapiában” különleges látványt nyújtó sky-éteremet és az egyetemes városi térszint fölé emelkedő séátányt alakítottak ki, melyekről átlátás nyílik a város nevezetességei felé, valamint letekintés a szerkezeten át a felszakadó térrészek között az alsó szintre.

A különleges tartószerkezetet parametrikus szoftverek (Maya, majd a részletek megtervezésére Rhinoceros programok) segítségével definiálták pontosan. Az öncélú formavilág személyes érzékenysége racionális rácszerkezetbe nagyitva különleges technológiát igényelt. A rétegelt, ragasztott rácslemezeket összefeszítést biztosító acélkapcsok tartják helyükön, de valójában ragasztott kapcsolatokkal áll össze a teljes térlefedés. A falelementek az erős napsugárzás, az esetleges tűzhatás és a csapadék ellen speciális poliuretán bevonattal látták el. A felhőbe elemelkedett

Metszet a római kori romok mentén

